

Силабус курсу НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Рік навчання: 3

Семестр: 5

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Контактна інформація

Сергій Кулина

sersks@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Курс «Нормативно-правове забезпечення кібербезпеки» знайомить студентів із основними фундаментальними поняттями і законами нормативно-правового забезпечення кібербезпеки для їх використання в сучасних системах; принципами побудови нормативно-правового забезпечення кібербезпеки та їх використання в задачах захисту інформації; методами виявлення реальних та потенційних загроз у сфері кібербезпеки та законодавчими шляхами їх запобігання в професійній діяльності; основними положеннями юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері та зміст основних міжнародних договорів з питань інформаційної безпеки; основними проблемами правового забезпечення кібербезпеки.

Вивчення курсу вимагає цілеспрямованої роботи над вивченням спеціалізованої літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

Мета курсу полягає у формуванні в майбутніх спеціалістів умінь та компетенцій для визначення місця і ролі кібербезпеки у загальній системі національної безпеки, стану та принципів забезпечення інформаційної безпеки особистості, суспільства та держави, необхідних для подальшої роботи та оволодіння навичками застосування методів та засобів ефективного та безпекового поводження з інформацією незалежно від її походження та виду в умовах широкого використання сучасних інформаційних технологій.

Структура курсу

Години лек./лабор.	Тема	Результати навчання	Завдання
4/-	Учасники кіберпростору, кібербезпека, загальні питання управління безпекою.	Застосовувати знання державної та іноземних мов з метою забезпечення ефективності професійної комунікації.	Поточне опитування
2/4	Нормативно-правові акти, які закріплюють концептуальні положення кібербезпеки в Україні	Аналізувати з позиції нормативно-правового забезпечення нормативно-правові акти, що закріплюють концептуальні положення кібербезпеки	Поточне опитування
2/4	Нормативно-правові акти, які закріплюють визначальні положення щодо забезпечення кібербезпеки в Україні	Аналізувати з позиції нормативно-правового забезпечення нормативно-правові акти, що закріплюють визначальні положення кібербезпеки	Поточне опитування
2/2	Нормативно-правові акти, які визначають порядок охорони державної таємниці в Україні	Використовувати отримані знання під час прийняття рішень з питань застосування нормативно-правових актів, які визначають порядок охорони державної таємниці в Україні	Ситуаційне завдання
4/4	Нормативно-правові акти з інформаційної безпеки телекомунікаційних систем	Використовувати отримані знання під час прийняття рішень з кіберзахисту телекомунікаційних систем	Ситуаційне завдання
4/-	Закони України про електронний документообіг та електронний цифровий підпис	Діяти на основі законодавчої та нормативно правової бази України та вимог відповідних стандартів, у тому числі міжнародних в галузі інформаційної та /або кібербезпеки.	Поточне опитування
2/4	Підзаконні нормативні акти щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису	Готувати пропозиції до нормативних актів щодо забезпечення інформаційної та /або кібербезпеки.	Ситуаційне завдання
2/4	Нормативно-правові акти, які визначають порядок технічного захисту інформації в Україні	Аналізувати з позиції нормативно-правового забезпечення акти, які визначають порядок технічного захисту інформації в Україні	Поточне опитування
4/4	Нормативно-правові акти у сфері захисту державних електронних інформаційних ресурсів України	Аналізувати з позиції нормативно-правового забезпечення акти у сфері захисту державних електронних інформаційних ресурсів України	Ситуаційне завдання
4/4	Державні стандарти України в сфері забезпечення технічного захисту інформації	Реалізовувати комплексні системи захисту інформації в автоматизованих системах (АС) організації (підприємства) відповідно до вимог нормативно правових документів.	Поточне опитування

Літературні джерела

1. Доктрина інформаційної безпеки України: Указ Президента України від 25.02.2017 р. №

47 / Офіційний вісник Президента України. - 2017. - № 5. - С. 15.

2. ДСТУ 3396.0-96 Захист інформації Технічний захист інформації. URL: <https://tzi.com.ua/downloads/DSTU%203396.0-96.pdf>
3. ДСТУ 3396.2-97 Захист інформації Технічний захист інформації. Терміни та визначення. URL: <https://tzi.com.ua/downloads/%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3%203396.2-97.docx>
4. Закон України «Про державну таємницю» (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>
5. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Закон України «Про захист персональних даних» (зі змінами та доповненнями). URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/306885__702634
7. Закон України «Про інформацію» (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
8. Закон України «Про науково-технічну інформацію» (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>
9. Закон України «Про національну безпеку України» (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
10. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
11. Конвенція про кіберзлочинність, ратифікована Верховною Радою України 07.09.2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text
12. Конституція України (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Критерії оцінки захищеності інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу. URL: <https://tzi.com.ua/downloads/2.5-004-99.pdf>
14. Манжай О. В., Манжай І.А. Правові засади захисту інформації: підручник. – Харків: Панов, 2020. – 162 с. URL: <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/4315>
15. Мельник М.І. «Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність». -К.: «Атіка», 2019. – 576 с.
16. Постанова від 19 червня 2019 р. № 518 «Про затвердження Загальних вимог до кіберзахисту об'єктів критичної інфраструктури» (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/518-2019-%D0%BF#Text>
17. Стратегія воєнної безпеки України: Указ Президента України від 25 березня 2021 року № 121/2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n8>.
18. Стратегія інформаційної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069>
19. Стратегія кібербезпеки України: Указ Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>
20. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України від 14 вересня 2020 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>
21. Юридична відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері та основи інформаційної деліктології: монографія / І. В. Арістова, О. А. Баранов, О. П. Дзьобань та ін.; за заг. ред. проф. К. І. Белякова. Київ:КВІЦ, 2019. 344 с..URL:

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за даний модуль визначається як середнє арифметичне за захист лабораторних робіт №1-4.	Підсумкове модульне тестування за темами №1-5.	Оцінка за даний модуль визначається як середнє арифметичне за захист лабораторних робіт №5-8.	Підсумкове модульне тестування за темами №6-10.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок за завдання тренінгу (не менше двох).	Визначається як оцінка за наскрізне завдання самостійної роботи.	1. Теоретичні питання: 2. Питання по 20 балів. 2. 15 тестів по 4 бали.

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)